Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 14 (112) Warszawa, 1 kwietnia 1939 r. Rok IV

TREŚĆ:

MARCEL SCHEFFS
Poznań

GLOSA DO WYROKU

NTA z d. 4 maja 1938, l. rej. 5551/37 *)

Z powyższego orzeczenia NTA znowu wyraźnie wynika, na jakie straty narażają się osoby, które zaniedbują zasady prawidłowego prowadzenia ksiąg handlowych i poprawnego zestawienia bilansów. Jak-

*) Ob. niżej Orzecznictwo w sprawach podatkowych, str. 132.

kolwiek dziedzina oznaczania wartości przedmiotów bilansowych oraz przepisy i zwyczaje czynienia odpisów na zużycie przedmiotów majątkowych stanowią przedmiot bardzo trudny i zawiły, to istnieją jednak pewne reguły zasadnicze, które trzeba koniecznie respektować, aby zadośćuczynić przwidłowemu bilansowaniu i przepisom tak prawnohandlowym jak i podatkowym.

Z rozważań NTA wynika, że skarżąca spółka akcyjna *zarządziła oszacowanie przez komisję szacunkową budynków, maszyn i ruchomości*, które nabyła w drodze licytacji. Wnioskować więc należało, że to oszacowanie uczyniła w pewnym celu gospodarczym a nie tylko dla zaspokojenia ciekawości. Jeżeli więc miała jakiś cel gospodarczy na oku, to powinna była dążyć do tego, *aby ten cel uwidoczniony był nie tylko w protokole rzeczoznawców, szacujących te przedmioty, ale również w księgach handlowych i bilansie.* Tego widocznie skarżąca spółka nie uczyniła i w następstwie tego pociągnięta została nie tylko do wyższych świadczeń podatkowych, ale i do ponoszenia kosztów postępowania.

W sprawie waloryzacji przedmiotów bilansowych mieliśmy już różne rozporządzenia, jako to ustawę waloryzacyjną z roku 1924, następnie, z okazji załamania się złotego w roku 1927, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 13.10.1927.

Okólnik Min. Skarbu z d. 18.11.1936, LDV 24674/2/36 pomiędzy innymi wyjaśnił: „U osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, *oblicza się wysokość odpisań na amortyzację od ceny nabycia lub kosztów wytworzenia z uwzględnieniem ponadto szacunku wynikającego z bilansu otwarcia w złotych* (RPR z dnia 25.6.1924 roku, DURP, nr 55, poz. 542 oraz rozp. wykonawcze z dnia 1.7.1924 r., DURP, nr 61, poz. 612) oraz z bilansu na 1.7.1928 r. sporządzonego na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.3.1928 (DURP, nr 38, poz. 352)".

W końcu Kodeks Handlowy 1934 r. odnośnie do spółek akcyjnych i spółek z ogr. odpow. w art. 248 i 423 przewiduje w § 3, że *przyrost wartości majątku inwestycyjnego może być ujawniony w bilansie w razie ustalenia nowego szacunku przez komisję szacunkową.*

Skarżąca spółka widocznie opierała się na artykule 6 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym: „W razie, gdy okaże się wątpliwość co do wysokości odpisań na zużycie... należy odpowiednie sumy ustalić przez znawców". Podobnież § 14 rozp. wykonawczego przewiduje w razie trudności w ustaleniu wartości przedmiotów ustalenie jej przez biegłych. Jeden i drugi przepis nie ukróca podstawowego przepisu art. 21 ustawy o podatku dochodowym, według którego u osób prawnych prawidłowo prowadzone księgi i bilans stanowią podstawę opodatkowania. Skoro więc skarżąca spółka w bilansie nie wykazała wartości spornych przedmiotów majątkowych zgodnie z dokonaniem oszacowania przez komisję szacunkową, natenczas bezwarunkowo obowiązywała jako podstawa odpisu wartość książkowa czyli cena nabycia w drodze licytacji. NTA już raz wyrokiem z dnia 8.5.1929, l. rej. 756/27 orzekł w podobnej sprawie: „Płatnicy podatku dochodowego, opodatkowani na zasadzie art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym, nie mają prawa domagać się, by przy wymiarze strącono z przychodów odpisania na

zużycie budynków, maszyn i wszclkiego rodzaju martwego inwentarza, nie wykazanych w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym".

Przy innej okazji orzekł NTA dnia 25.11.1933, l. rej. 4507/32: „Zasada, wiążąca potrącalność odpisów na zużycie z wymogiem ich prawidłowego wykazania w bilansie, nie rozciąga się na osoby fizyczne, prowadzące księgi handlowe". *A więc vice versa obowiązywała skarżącą spółkę akcyjną wartość wykazana w bilansie.*

Z powyższych rozważań wynika, że we wszelkich tego rodzaju sprawach, odnoszących się do zmiany wartości przedmiotów majątkowych uwzględnić należy przede wszystkim prawidła księgowości a poza tym przepisy prawnohandlowe jako też odpowiednie wymogi podatkowe. Z tych więc względów uznać należy przytoczone na czele orzeczenia NTA za słuszne.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

139.

ODPISY FAKTUR.

Dowodem sprzedaży kredytowej u kupca zbywającego towar jest odpis faktury.

Brak tego dowodu na transakcje kredytowe może stanowić dostateczny powód do uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe.

NTA, 2 listopada 1938, l. rej. 40B/37.

Z uzasadnienia: Skarga zwalcza dyskwalifikację ksiąg i nieuznanie komisu.

Dyskwalifikację ksiąg handlowych uzasadniła władza pozwana tym, że transakcje kredytowe nie były udokumentowane odpisami faktur i że w bloczkach na sprzedaż dzienną mąki nie uwidoczniano poszczególnych pozycyj sprzedaży, lecz wykazywano całą sprzedaż w jednej kwocie z całego dnia. Co się tyczy braku odpisów faktur na transakcje kredytowe, to skarżący braku tego nie uważa za powód do dyskwalifikacji ksiąg, skoro bowiem sprzedający nie jest obowiązany do wystawiania faktur, to tym samym nie ma obowiązku posiadania ich odpisów; zdaniem skarżącego wystarczy, jeśli do ksiąg wpisuje się każdą sprzedaż, z podaniem nazwiska kupującego i jego adresu, rodzaj i ilość zakupionego towaru, cenę jednostkową oraz ogólną wartość sprzedanego towaru.

Powyższy pogląd jest mylny. W myśl powszechnie obowiązujących zasad księgowości wszelkie zapisy w księgach handlowych, poza pewnymi wypadkami transakcji gotówkowych, powinny być udowodnione korespondencją, rachunkami, umowami, wyciągami, listami przewozowymi itp. dokumentami oryginalnymi lub w odpisach. *Dowodem sprzedaży kredytowej u kupca zbywającego towar jest kopia faktury.* Okoliczność, że kupiec nie jest obowiązany do wystawiania faktur, nie zwalnia kupca, powołującego się na księgi handlowe, od obowiązku udowodnienia zapisów książkowych w sposób odpowiadający zasadom prawidłowej buchalterii; *brak przeto takich dowodów na transakcje kredytowe może stanowić dostateczny powód do uznania ksiąg handlowych*

za nieprawidłowe. Jeśli więc władza pozwana z powodu niepoparcia kopiami faktur, uwidocznionych w księgach zapisów transakcji kredytowych, uznała księgi te za nieprawidłowe, to Najwyższy Trybunał Administracyjny nie dopatrzył się w tym ani obrazy prawa materialnego ani wadliwości postępowania. W tym stanie rzeczy bezprzedmiotowe jest rozpoznawanie zarzutów skargi, skierowanych przeciwko drugiemu powodowi dyskwalifikacji ksiąg handlowych.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

102.

PODSTAWA OBLICZENIA ODPISANIA NA ZUZYCIE U OSÓB PRAWNYCH.

Podstawą obliczenia odpisania na zużycie majątku stałego u osób prawnych prowadzących prawidłowe księgi handlowe (opodatkowanych na podstawie art. 21 ustawy o podatku dochodowym) jest wartość książkowa—choćby majątek ten został oszacowany wyżej przez komisję szacunkową.

NTA, 4 maja 1938, l. rej. 5551/37 *).

Z uzasadnienia: Za podstawę obliczenia odpisów na zużycie budynków, maszyn i ruchomości skarżąca Spółka przyjęła wartość tych obiektów, ustaloną przez komisję szacunkową na zasadzie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z 30 stycznia 1934 poz. 110 DURP Natomiast władza pozwana uwzględniła odpisy na zużycie obliczone od wykazanej w bilansie na 31.12.1935 licytacyjnej ceny nabycia powyższych obiektów, znacznie niższej od wartości szacunkowej. W uzasadnieniu orzeczenia władza podała, iż *podstawą do obliczenia kwot, podlegających odpisaniu z tytułu zużycia, może być tylko wartość wskazana prawidłowo w księgach handlowych,* ponieważ w myśl art. 21 ustawy o pod. doch. dochód podatkowy osób prawnych ustala się na podstawie danych wynikających z zatwierdzonego zamknięcia rachunkowego.

Motywy powyższe uznał NTA za trafne. Skoro bowiem podstawą obliczenia dochodu u tej kategorii płatników, która podpada pod przepis art. 21, jest zamknięcie rachunkowe, mieszczące w sobie m. in. wartość składników majątku płatnika odpisy na zużycie zaś — według koncepcji amortyzacji wynikającej z art. 6 ustawy a sformułowanej w rozporządzeniu wykonawczym (§ 16 ust. 1 poz. 298/21 DURP, § 14 ust. 1 poz. 301/36 DURP) — wyrażają zmniejszenie się wartości tych składników majątkowych, *brak jest podstawy żądaniu, by odpisy obliczać od wartości wyższej niż bilansowa.* Ze wspomnianą zasadniczą konstrukcją podstawy wymiaru z art. 21 nie liczy się skarga, kiedy motywom zaskarżonego orzeczenia przeciwstawia tezę, iż odpisy na zużycie w ogóle, u wszystkich płatników, powinny być obliczane od faktycznej wartości przedmiotów.

Skargę należało tedy oddalić.

*) Ob. wyżej str. 229 glosę p. Scheffsa.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 16 LUTEGO 1939 R. L. D. V. 1260/2/39

o stosowaniu przepisów art. 98 O. P. (dawniej art. 85 ustawy o podatku dochodowym).

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 5 z 1939 r., poz. 110)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 13 grudnia 1938 r. l. rej. 8571/34 i 8572/34.

— — — — — — — — — — —

Wobec **ujawnienia w toku śledztwa sądowego zapisków skarżącego, obejmujących dane, dotyczące nabywania przez niego szmat i ich sprzedaży,** dokonany został skarżącemu dodatkowy wymiar podatku dochodowego na lata 1929 i 1930; pierwotne wymiary oparte były na obrocie ustalonym przy wymiarze podatku przemysłowego i na normach średniej dochodowości — przy wymiarach dodatkowych wzięła władza za podstawę wykazane zapiskami koszty nabycia towaru, udowodnione przez skarżącego koszty handlowe i przychód za sprzedany towar. Ten ostatni ustaliła władza na podstawie ksiąg handlowych głównego odbiorcy towaru, Mirkowskiej Fabryki Papieru, przyjmując go w wysokości, w jakiej w tych księgach skarżący został w ciągu roku 1928 względnie 1929 uznany.

Na zarzuty skargi, dotyczącej wymiaru na rok 1929, rozważył Najwyższy Trybunał Administracyjny co następuje:

1) Jako najdalej idący rozpatrzył Najwyższy Trybunał Administracyjny przede wszystkim zarzut obrazy art. 85 ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.), który skarga opiera na twierdzeniu, że „akta podatkowe i prywatne notatki" skarżącego nie zawierają nowych konkretnych okoliczności w rozumieniu tego przepisu prawa. Zarzut ten nie jest uzasadniony. **Skoro w postępowaniu pierwotnym skarżący nie przedstawił żadnego materiału, mogącego służyć za podstawę ustalenia jego kosztów handlowych, i wskutek tego wymiar został dokonany przy wzięciu za podstawę norm średniej zyskowności, to wyjście na jaw materiału, pozwalającego na ustalenie najważniejszej części tych kosztów — kosztów nabycia towaru, który był przedmiotem handlu skarżącego — spełniało warunek dodatkowego wymiaru z art. 85 ustawy.** Okoliczność, że materiał ten, o ile chodzi o stronę przychodową, nie odbiegał w sposób istotny od danych, którymi władza rozporządzała przy pierwotnym wymiarze, jak również, że nie obejmował on danych, dotyczących dalszych kosztów handlowych, nie zmienia postaci rzeczy. Nie jest bowiem koniecznym wymogiem zastosowania art. 85 ustawy, by nowo ujawnione okoliczności obejmowały całokształt podstaw wymiaru podatku — wystarczy jeśli one obejmują dane, wpływające na ustalenie choćby jednego z istotnych elementów dochodu podatkowego.

za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Kolanowski
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 22 LUTEGO 1939 R.
L. D. V. 2346/4/39

w sprawie nieodliczania od obrotu przedsiębiorstwa opłat na Fundusz Pracy od żarówek elektrycznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 5 z 1939 r. poz. 112).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 13 grudnia 1938 r. l. rej. 6456/37.

— — — — — — — — — — —

...Otóż w wyroku z dnia 4 listopada 1936 r. L. Rej. 1053/34 rozstrzygnął Najwyższy Trybunał Administracyjny kwestię doliczenia do obrotu opłat na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym na tle przepisów art. 5 ust. 3 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (poz. 110/32 Dz. Ust.).

W wyroku tym Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł i uzasadnił, że opłaty na Fundusz Pomocy Bezrobotnym nie podlegają odliczeniu od obrotu przedsiębiorstw przemysłowych. Na motywy tego wyroku powołuje się Najwyższy Trybunał Administracyjny w myśl art. 59 swego regulaminu (poz. 968/32 Dz. Ust.).

Ze względu na analogiczny charakter Funduszu Pomocy Bezrobotnym i Funduszu Pracy znajdują motywy powyższego orzeczenia zastosowanie także w odniesieniu do opłat na rzecz Funduszu Pracy (por. przepisy ustawy z 18 lipca 1924 r. poz. 555 Dz. Ust. i ustawy z 16 marca 1933 r. poz. 163 Dz. Ust. o Funduszu Pracy oraz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 października 1934 r. poz. 849 Dz. Ust. o połączeniu Funduszu Bezrobocia z Funduszem Pracy).

Motywy powyższego orzeczenia nie znajdują odparcia w bezpodstawnym twierdzeniu skargi, że omawiana opłata od żarówek elektrycznych mieści stię strukturalnie w cenie towarów i że skarżąca firma jest tylko jej inkasentem. Temu mniemaniu skargi sprzeciwia się łącznie z motywami cytowanego orzeczenia wyraźny przepis art. 23 ust. 2 a) cytowanej ustawy o Funduszu Pracy, według którego przy produkcji żarówek jest do uiszczenia opłaty obowiązany wytwórca.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę, jako nieuzasadnioną.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr Lubowicki

OKOLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 18 LUTEGO 1939 R.
L. D. V. 30023/4/38

w sprawie zwolnienia zakładów leczniczych i sanatoriów od państwowego podatku przemysłowego.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 5 z 1939 r. poz. 113)

Na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu zwalnia od obowiązku opłacania tego podatku w obu jego formach do roku 1938 włącznie — zakłady lecznicze i sanatoria, **odpowiadające warunkom, określonym dla szpitali** w rozumieniu art. 3 lit. a)

rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz U. R. P. Nr 38, poz. 382).

Charakter zakładu leczniczego jako szpitala w wyżej przytoczonym rozumieniu, ustalać będą władze wymiarowe na podstawie statutów szpitalnych, a w przypadkach wątpliwych — na podstawie zaświadczeń wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Zwolnienie powyższe stosuje się do wszystkich nieprawomocnych jeszcze wymiarów podatku przemysłowego. Nieuiszczone należności z tytułu wymiarów prawomocnych mogą umarzać Izby Skarbowe na podstawie art. 123 ordynacji podatkowej na skutek podań zainteresowanych zakładów leczniczych.

Podsekretarz Stanu:
(—) Kajetan Morawski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 29 GRUDNIA 1938 R.
L. D. V. 8947/1/38

w sprawie zasad opodatkowania katolickich zakonów i zgromadzeń zakonnych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 1 z 1939 r., poz. 22).

(ciąg dalszy)

W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że — o ile chodzi o zwolnienie od podatku dochodowego osób prawnych z tytułu używania dochodów w całości na cele wyznaniowe — za zużycie takie uznać należy wyłącznie zużycie na cele kultu religijnego w granicach zakreślonych w zacytowanym wyżej wyroku NTA w przedmiocie zwolnienia od podatku majątkowego, zaczem używanie choćby części dochodów na utrzymanie osób duchownych lub zakonnych nie może być uznane za zużycie dochodów na cele wyznaniowe w rozumieniu art. 5 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym. Gdy stan faktyczny wykazał w rozważanym przez NTA wypadku, że z dochodów konwentu utrzymywano zakonników pełniących funcje duszpasterskie oraz młodzież zakonną — NTA skargę oddalił, jako nieuzasadnioną. Wyrok powyższy został podany do wiadomości i stosowania okólnikiem z dnia 9 stycznia 1935 r. LDV 46603/2/34. Powyższe stanowisko prawne potwierdził NTA ostatnio w wyroku swym z dnia 19.I. 1938 r. L. Rej. 3696/36.

Rozważając zakres zwolnień w podatku dochodowym w płaszczyźnie postanowień art. XV Konkordatu, należy stwierdzić, że ulgi z art. 5 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym są:

a) z jednej strony szersze,

b) z drugiej strony węższe — aniżeli zwolnienia wynikające z art. XV Konkordatu.

ad a) Gdy art. XV Konkordatu przyznaje zwolnienia dochodów z dóbr i praw majątkowych, przeznaczonych wyłącznie na cele kultu religijnego w ścisłym tego słowa znaczeniu, to art. 5 p. 8 zwalnia również dochody zakonów i zgromadzeń zakonnych, przeznaczne nie tylko wyłącznie na cele wyznaniowe, ale również na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne i dobroczynne.

ad b) Z drugiej strony zwolnienia przyznane na podstawie art. 5 p. 8 ustawy są węższe aniżeli zwolnienia na podstawie art. XV Konkordatu, bowiem gdy art. 5 pkt 8 ustawy zwalnia ogólny dochód osiągnięty przez daną osobę prawną, bez względu na źródła jej dochodu, o ile dochody te przeznaczone są wyłącznie na podane wyżej cele, to art. XV Konkordatu przyznaje zwolnienia oddzielnie poszczególnym dobrom i

prawom majątkowym (źródłom dochodu). A zatem gdy wśród pewnej ilości dóbr i praw majątkowych (źródeł dochodu) tworzących pewien zespół dóbr lub praw majątkowych, jedne będą odpowiadały wymogom stawianym przez art. XV Konkordatu drugie zaś im nie będą odpowiadały, wówczas ze zwolnienia nie korzystałyby drugie dobra lub prawa majątkowe (źródła dochodu), co jednak nie powodowałoby nieprzyznania zwolnienia dla pierwszych.

Ponieważ w tym przypadku art. XV Konkordatu, stanowiący wobec przepisu art. 5 pkt 8 ustawy o podatku dochodowym przepis specjalny, przyznaje szersze zwolnienia, należy celem zrealizowania tych szerszych zwolnień podatkowych przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku dochodowego — traktować oddzielnie poszczególne źródła dochodu, badając czy odpowiadają one wymogom zwolnienia, stawianym przez art. XV Konkordatu. Po stwierdzeniu tych warunków w odniesieniu do poszczególnego źródła dochodu, należy dochód z odnośnego źródła dochodu wyeliminować z ogólnych podstaw wymiaru podatku dochodowego.

(cdn.)

KALENDARZ PODATKOWY

W kwietniu 1939 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 kwietnia 1939 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 marca 1939.

Do 7 kwietnia 1939 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emetur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w marcu 1939 r.

Do 15 kwietnia 1939 r. — pierwsza rata (połowa) podatku dochodowego różnicowego od kumulacji uposażeń otrzymanych w roku poprzednim od kilku służbodawców, bądź też od kumulacji dwóch lub kilku wynagrodzeń, otrzymanych w roku poprzednim od jednego służbodawcy; podatek ten jest płatny przez pracowników; pracownik winien obliczyć podatek na przepisanym formularzu *).

Do 20 kwietnia 1939 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni kwietnia 1939 r.

Do 25 kwietnia 1939 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu marcu 1939, po potrąceniu 1/10 ceny zasadniczej świadectwa przemysłowego na r. 1939 wraz z 15% dodatkiem, przez płatników będących kupcami rejestrowymi i innych płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Do 30 kwietnia 1339 r. — pierwsza rata półroczna podatku od lokali (połowa) za pierwsze półrocze 1939 r.

Do 30 kwietnia 1939 r. — pierwsza rata (połowa) podatku gruntowego za pierwsze półrocze 1939 r.

Do 1 maja 1939 r. — przedpłata na podatek dochodowy należny od osoby

---

*) Szczegóły ob. „O sposobie obliczania i składania zeznań do obliczania różnicy podatku dochodowego od łącznych uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę", OBP, 1937, str. 215 i n.

prawnej (sp. akc. i z o. o.) w wysokości połowy należności podatkowej obliczonej od zeznanego (ob. niżej) dochodu).

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w kwietniu 1939 r., oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w kwietniu 1939 r.

Do 1 maja 1939 r. — wszystkie osoby prawne (spółki akc. i z o. o.) mają obowiązek złożenia zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego.

KRONIKA PODATKOWA

Opinie samorządu przemysłowo-handlowego i rolniczego w sprawie pojęcia „krajowego przedsiębiorstwa eksportowego" przy zwolnieniu od podatku obrotowego eksportu pośredniego

W nowej ustawie o podatku obrotowym z dnia 4 maja 1938 roku została ujęta w odmienny niż dotąd sposób sprawa podatku obrotowego od eksportu. Od podatku tego zwolniono bez specjalnej specyfikacji wywóz wszelkiego rodzaju towarów, nie wyłączając surowców. Odpowiedni artykuł tej ustawy mówi, że wolna od podatku jest: „sprzedaż eksportowa dokonywana na rachunek bądź własny, bądź na rachunek krajowych przedsiębiorstw eksportowych oraz transakcje z firmami zagranicznymi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, pod warunkiem udowodnienia tych obrotów prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi. Pojęcie krajowego przedsiębiorstwa eksportowego określi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych" (art. 3 pkt. 8).

Ustawa ta rozszerza dotychczasowe ulgi, odnoszące się do eksportu, zwalnia ona bowiem od podatku obrotowego *nie tylko bezpośrednią sprzedaż eksportową,* dokonaną na rachunek własny, *ale również eksport pośredni.*

Co należy uważać za: „krajowe przedsiębiorstwo eksportowe" określić ma, jak wyżej powiedziano, Minister Skarbu po porozumieniu z innymi resortami ministerialnymi. Projekt rozporządzenia Ministra Skarbu w sprawie pojęcia „krajowego przedsiębiorstwa eksportowego", który był przesłany do opinii samorządu gospodarczego przewiduje, że „za krajowe przedsiębiorstwo eksportowe" uważać się będzie przedsiębiorstwo, prowadzone przez kupca rejestrowego, który czyni zadość następującym warunkom: 1) prowadzi prawidłowe księgi handlowe; 2) nabywa na własny rachunek od wytwórców surowce, półwyroby lub wyroby gotowe, w celu wyeksportowania ich bez przerobu poza granice celne państwa, bądź też współdziała przy dokonywanym przez wytwórcę eksporcie w charakterze komisanta lub ajenta; 3) trudni się wymienionymi w p. 2 czynnościami w sposób stały lub przyczynia się w ten sposób do handlowego i organizacyjnego usamodzielniania się eksportu polskiego; 4) trudni się wymienionymi w puncie 2 czynnościami wyłącznie lub przeważająco w stosunku do innych czynności; 5) wystawia zainteresowanym wytwórcom zaświadczenia o dokonywanym eksporcie nabytych od nich towarów.

Okoliczności, wymienione w p. 3, stwierdza Państwowy Instytut Eksportowy, istnienie zaś pozostałych warunków

stwierdzają władze skarbowe. Charakter „krajowego przesiębiorstwa eksportowego" nabywa przedsiębiorstwo z chwilą umieszczenia go na liście krajowych przedsiębiorstw eksportowych, ogłaszanej w dzienniku urzędowym Ministerstwa Skarbu. Jeżeli przedsiębiostwo poza czynnościami eksportowymi trudni się jeszcze innymi czynnościami handlowymi, charakter „krajowego przedsiębiorstwa eksportowego" posiada ono tylko w zakresie czynności eksportowych.

W sprawie ustalenia pojęcia „krajowego przedsiębiorstwa eksportowego" wypowiedziały już swą opinię dwa samorządy gospodarcze, a w szczególności Związek Izb Przemysłowo-Handlowych i Związek Izb i Organizacji Rolniczych.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, opiniując projekt tego rozporządzenia, stanął na stanowisku, że przy ustalaniu „krajowych przedsiębiorstw eksportowych" należy przeprowadzić pewną selekcję, aby z szerszych ulg mogły korzystać tylko te przedsiębiorstwa, które mogą wykazać się fachowymi kwalifikacjami, solidnością kupiecką i faktycznie przyczyniają się do wzmożenia polskiego eksportu przez systematyczne prace na obcych rynkach. Warunkiem korzystania przez przedsiębiorstwa eksportowe ze zwolnienia od podatku obrotowego powinno być wciągnięcie go przez P.I.E. na listę eksporterów na wniosek właściwej Izby P. H. Skreślenie również następowałoby na wniosek Izby P. H. lub władzy skarbowej w wypadku utraty przez przedsiębiorstwo cech, związanych z pojęciem przedsiębiorstwa eksportowego względnie w wypadku prawomocnego skazania na podstawie przepisów dekretu Prezydenta R.P. o ochronie niektórych interesów Państwa w wyniku działania szkodliwego interesów polskiego eksportu.

Samorząd rolniczy ustosunkował się do projektu tego rozporządzenia w zasadzie pozytywnie. Snmorząd ten jedynie zaproponował skreślenie p. 4 z wyżej wymienionych warunków uznania przedsiębiorstwa za „krajowe przedsiębiorstwo eksportowe". Motywy takiego stanowiska leżą w tym, zdaniem rolniczego samorządu gospodarczego — że znane są wypadki, że przedsiębiorstwa, zasadniczo pracujące na rynku wewnętrznym, otwierają niejednokrotnie w pionierskiej swej działalności dział eksportowy. Gdyby utrzymano w mocy ten przepis, to znajdowały się by one w położeniu znacznie gorszym od tych przedsiębiorstw. które będą na zasadzie tego rozporządzenia uznane za krajowe przedsiębiorstwa eksportowe. W szczególności byłyby pokrzywdzone spółdzielnie, które rozpoczynają częstokroć działalność eksportową od drobnych transakcji i których obroty eksportowe z tego tytułu mogą stanowić nieduży udział w całości obrotów. Przepis ten zdaniem rolniczego samorządu gospodarczego wydaje się tym bardziej niecelowy, że p. 3 projektu nadaje prawo P. I. E. kontroli przedsiębiorstw eksportowych.

Z uwagi na to, że wspomniane opinie obu samorządów zostały już złożone Ministerstwu Skarbu, należy przypuszczać, że w najbliższym czasie ukaże się odnośne rozporządzenie. (Codzienna Gazeta Handlowa).

PORADNIA

219. *Młyn — „Rekord".*

1. Zob. OBP, 1939, str. 177, wyrok NTA i naszą glosę.

2. **Zastrzeżenie „za gotówkę" w karcie umowy giełdowej oznacza** to tylko, że „zapłata należności za towar powinna

nastąpić w gotówce bez jakichkolwiek potrąceń" (§ 41 warunków handlowych — zwyczajów giełdowych ogólnopolskich, opracowanych i ujednostajnionych przez Radę Związku Giełd Zbożowo - Towarowych w Polsce), nie przesądza jednak kwestii, czy zapłata ma nastąpić w jednym terminie, czy w kilku ratach. W każdym razie **przekroczenie niektórych warunków przy wykonywaniu transakcji giełdowych w szczególności — co do warunków zapłaty nie powoduje nieważności tych transakcji i nie pozbawia umowy charakteru transakcji giełdowej** (§ 72 cytowanych „warunków handlowych").

220. *R. J. Toruń.*

1. W przedsiębiorstwach przemysłowych, wytwarzających wyroby z cudzych materiałów, obrotem jest — wg ustawy o pod. przem. — zarobek brutto, tj. całkowita suma wynagrodzenia, pobranego za przerób.

Koszty produkcji (również koszt przewozu drzewa z lasu do tartaku) nie są potrącalne z obrotu podatkowego. Obojętne jest pod tym względem, czy wynagrodzenie jest otrzymywane w gotówce, czy też w naturze.

2. **Stan faktyczny.** Przeciętna wydajność drewna wynosi: 55% produktu głównego, 20% materiału bocznego, resztę zaś stanowią odpadki i trociny. Zleceniodawca odbiera tylko 35 wzgl. 40% produktu głównego. Ile wynosi wynagrodzenie, stanowiące obrót w myśl art. 5 ust. 1 p. 8 ustawy o pod. przem.?

Przy wydajności 55%, o której wyżej mowa, 35 wg 40% produktu głównego otrzymuje się z 63.63%, wzgl. 72,72% ogólnej ilości przerobionego surowca. Wynika stąd, że na wynagrodzenie za przerób składa się: 1) 36,37% wzgl. 27,28% wartości surowca, z takiej bowiem części surowca zleceniodawca nie otrzymuje żadnych produktów; jest to właściwe wynagrodzenie w naturze; 2) wartość produktu ubocznego i odpadków, otrzymywanych z tej części surowca (63, 63%, wzgl. 72.72%), z której produkt główny zabiera w całości właściciel drewna.

Opodatkowaniu na podstawie art. 5 ust. 1 p. 7 ustawy o pod. przem. podlega ponadto suma, którą Pan uzyskuje ze sprzedaży wszystkich produktów, otrzymywanych z przerobienia drewna, stanowiącego w myśl powyższego wynagrodzenie w naturze (zob. § 31 rozp. wykon. do ustawy o pod. przem.).

221. *M. D.*

1. Ob. OBP, 1938. str. 259, odp. 254.
2. Ob. wyżej odp. 208.
3. Wymienione księgi są konieczne.
4. Wystarczy świadectwo przemysłowe na handel obuwiem.

222. *De-Wu, Łódź.*

W myśl art. 5 ust. (1) ustawy o podatku obrotowym **obrotem jest** „zapłata należna za spełnione świadczenia, będące przedmiotem podatku." O ile chodzi **o biuro podróży,** za obrót podatkowy należy zatem uważać **wynagrodzenie należne za wykonane zlecenie,** natomiast **sumy wpłacone przez zleceniodawcę tytułem zwrotu związanych z konkretnym zleceniem wydatków,** jak np. opłat stemplowych, opłat za paszport, ceny biletu itp., nie stanowią dla biura podróży wynagrodzenia za spełnione świadczenia i, jako takie, nie powiększają jego obrotu. **Jeżeli rozporz. wykon. do ustawy o pod. obrot. nie postanowi nic innego, wspomniane sumy będą mogły być wyłączone z obrotu tylko pod warunkiem, że będą one wyspecyfikowane w rachunkach doręczonych klientom** (jeśli umowa nie opiewa na ryczałt) i ściśle pokrywać się będą z rzeczywiście poniesionymi wydatkami. Takie bowiem stanowisko zajęła ostatecznie judykatua NTA w odniesieniu do przedsiębiorstw ekspedycyjnych pod rządem analogicznych przepisów ustawy o pod. przem. (l. rej. 6817/30, OPA 336/33; l. rej. 10081/31, OPA 469/33 i l. rej. 7035/33, OPA 1380/36, por. również artykuł nasz pt. „Wyłączenie wydatków i kosztów z podstawy wymiaru podatku od obrotu przedsiębiorstw ekspe-

dycyjnych, OBP, 1937, str. 133 i n.).

223. *C. Grab., Krasnobród.*

1. **Sprzedaż wytworów własnego gospodarstwa leśnego, przerobionych w zakładzie przemysłowym,** podlega podatkowi od obrotu (art. 3 p. 1 ustawy o pod. obrot.). Wobec tego **sprzedaż gontów, wyrobionych w tartaku** nie jest wolna od podatku. Co do stawki podatku zob. OBP, 1939, str. 113, odpow. nr 94 p. 2.

2. **Odpadki, pozostałe po przetarciu w tartaku materiałów obcych, stanowią część wynagrodzenia za przerób drewna,** wobec czego sumy uzyskane ze sprzedaży tych odpadków podlegają opodatkowaniu wraz z pozostałym wynagrodzeniem według stawki 1,5%, wzgl. 3%, w zależności od wysokości obrotu w stosunku rocznym (OBP, 1939, str. 212, odp. 200 pkt 4).

3. Ustawa o pod. przemysł. nie obowiązuje od 1.1.1939 w zakresie podatku od obrotu. O stawkach podatku od obrotu w r. 1939 ob. art. 7 ustawy o pod. obrot. (OBP, 1938, str. 399).

4. Podatkowi od obrotu podlega całkowita zapłata należna za wyręby leśne, dokonane na cudzy rachunek przez właściciela gospodarstwa leśnego. Z sumy tej nie można potrącić kosztów robocizny.

5. Zob. wyżej pkt. 2.

6. **Pismo („rachunek") stwierdzające wykonanie umowy przez sprzedawcę lub przez osobę, która zobowiązała się do świadczenia jakichkolwiek usług** jest obecnie wolne od opłaty stemplowej, nawet jeśli w grę wchodzi wykonanie umowy, która, gdyby była zawarta na piśmie, podlegałaby opłacie stemplowej.

7. Według rozp. wyk. do ustawy o podatku dochodowym, **przy ustalaniu dochodu z gruntów we własnym zarządzie** do przychodu należy „wartość pieniężna zapasów produktów gospodarczych, znajdujących się z końcem okresu gospodarczego, bez względu na to", jakie jest przeznaczenie tych zapasów (§ 124). Stanowisko rewidenta, że do dochodu podatkowego należy doliczyć **remanent zbóż w stertach** w ostatnim dniu roku gospodarczego (1.10.), jest słuszne.

Okoliczność, że remanent ten można obliczyć tylko w przybliżeniu — nie jest przeszkodą do jego uwzględnienia.

8. **„Pałac" właściciela majątku ziemskiego, przeznaczony na mieszkanie właściciela powinien być traktowany przy ustaleniu dochodu podatkowego osobno jako „budynek"** — w rozumieniu art. 16 ustawy o podatku dochodowym—a nie łącznie z „gruntami", z których dochód jest ustalany według zasad art. 15 tej ustawy.

Ust. 3 art. 16 ustawy o pod. doch., traktującego o „dochodzie z budynków," stanowi, że przy obliczeniu dochodu nie bierze się pod uwagę wartości użytkowania budynków używanych „wyłącznie do celów własnego gospodarstwa rolnego, leśnego..." itp. Ale **„pałac" właściciela majątku ziemskiego przez tegoż używany jako mieszkanie, nie służy wyłącznie do celów własnego gospodarstwa rolnego"** (por. również § 30 ust. 1 rozp. wyk. do ustawy o pod. doch.).

W myśl ust. 2 art. 16 ustawy o pod. doch. **za dochód z „pałacu" zajmowanego przez właściciela lub członków jego rodziny należy uważać czystą wartość użytkowania.** Skoro więc „pałac" jest traktowany jako źródło dochodu, **należy w myśl art. 6 ustawy przy ustalaniu tego dochodu uwzględnić amortyzację.**

9. **Obroty osiągnięte ze sprzedaży prądu z własnej elektrowni** podlegają opodatkowaniu jak zapłata za wyroby gotowe wytworzone na rachunek własny. O stawkach podatkowych ob. OBP, 1939, str. 113, odp. 94, p. 2.

224. *Księgowy Cz.*

1. Tzw. **„półkomis"** ma miejsce wtedy, gdy dostawca przesyła swemu odbiorcy towar, który wg umowy jest własnością dostawcy i dopiero w chwili sprzedania tegoż towaru osobom trzecim przez od-

biorcę jest on traktowany jakgdyby był własnością odbiorcy (ob. artykuł OBP, 1937, str. 245). **Zapisy w księgach zasadniczych przedstawiają się u odbiorcy („półkomisanta") jak następuje.**

Po otrzymaniu towaru wraz z rkiem konsygnacyjnym („pro forma") należy obciążyć rk „Towary Konsygnacyjne," uznając rk „Dostawca Rk Konsygnacyjny". W miarę sprzedaży towaru „półkomisowego" księguje się odwrotnie (Wn „Dostawca Rk Konsygnacyjny", Ma „Towary Konsygnacyjne"). Jednocześnie nie czekając na właściwy rachunek dostawcy, należy zaksięgować sprzedany towar w ciężar rku „Towary" i na dobro rku „Dostawca", jak w przypadku normalnego zakupu, który właśnie uważa się za dochodzący do skutku w chwili sprzedaży towaru przez odbiorcę (por. wyżej definicję „półkomisu"). Na wszystkich wspomnianych rkach **należy towar księgować według cen, ustalonych w rkach „pro forma",** po których — co wynika z charakteru półkomisu — dostawca zobowiązuje się sprzedać towar półkomisantowi — po jego zbyciu osobom trzecim.

2. **Koszty oprawienia książek,** stanowiących przedmiot obrotu przedsiębiorstwa, należy zapisać na rku „Towary".

3. **Księga towarowa** może służyć dla kontroli zarówno wartości jak i ilości towarów. Zamiast rubryki ilościowej w księdze Towarów prowadzi się również oddzielną księgę magazynową lub składową, która uzupełnia księgę towarową. Co do konieczności ilościowej kontroli towarów zob. OBP, 1938, wyrok NTA i naszą glosę, str. 500 i n.

4. **Oddanie bankowi weksli do inkasa należy zaksięgować na rku „Weksle w inkasie".** Po otrzymaniu z banku weksla protestowanego należy uznać rk „weksle w inkasie", obciążając rk „weksle protestowane" albo wprost rk dłużnika za sumę wekslową i koszty protestu.

5. Rozpowszechniony jest **następujący sposób księgowania wysyłki towaru „za pobraniem".**

Wysyłając towar za pobraniem kolejowym lub pocztowym, obciąża się rk „Za Pobraniem" na dobro rku „Towarów" („Sprzedaży"). Po otrzymaniu należności uznaje się rk „Za Pobraniem" w ciężar rku „Kasy".

Sposób ten stwarza przedwczesny obrót i dlatego zalecamy sposób opisany przez nas w artykule OBP, 1937, str. 477 i n.

6. **Koszty dyskonta można księgować na** rku „Kosztów Handlowych". — **Wypłaty furmanom można księgować** na jednym rku z kosztami utrzymania koni i zaprzęgu. Nazwa rku — jeżeli nie wprowadza w błąd — nie ma istotnego znaczenia.

7. Według ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli z 1933 r., która obowiązywała do końca 1938 r., od podatku dochodowego są zwolnione jedynie dochody z nowowznoszonych domów **mieszkalnych** w gminach miejskich (art. 2).

225. *I—r.*

1. **W myśl art. 105 ustawy o opł. stempl. za kapitał zakładowy w rozumieniu tego przepisu uważa się wkłady spólników,** z wyjątkiem polegających na wykonywaniu pracy. Art. 6 cyt. ustawy **„daje władzy prawo przy ocenie danej instytucji prawnej przejścia do porządku dziennego nad nazwą, jaką strony dały umowie",** jak to ustalił NTA w wyroku z d. 18 listopada 1938, l. rej. 4687/36 (OBP, rb., nr 11, str 187).

Wynika stąd, że przy wymiarze opłaty stemplowej władza może uznać za część kapitału zakładowego, w rozumieniu art. 105 u. o. s. **wkład jednego ze spólników na poczet kapitału obrotowego, który spólnicy zobowiązali się zasilać z własnych funduszów** i wymierzyć opłatę od pisma, którym ten wkład został stwierdzony. Pismem takim jest również protokół zebrania spólników, w którym ten wkład (w towarach) został oznaczony i oszacowany. Opłata należałaby się również w tym przypadku, gdyby zamiast wspomnianego protokołu spól-

nicy podpisali tylko spis i oszacowanie rzeczy wniesionych przez jednego z nich (pod warunkiem oznaczenia tego spólnika), ponieważ spis taki zawierałby wszystkie istotne cechy pisma stwierdzającego powiększenie kapitału zakładowego (w rozum. art. 105 u. o. s.). — Dla wymiaru opłaty nie ma znaczenia, że tylko jeden spólnik zasila w ten sposób kapitał „obrotowy", ani to, że otrzymuje on w zamian odsetki od wkładu, a nie większy udział w zysku. — Natomiast pismo, w którym spólnicy ustaliliby tylko stopę procentową odsetek, jakie będą wypłacane im od kapitałów wniesionych na rk kapitału obrotowego spółki (bez oznaczenia wysokości kapitałów), jest wolne od opłaty stemplowej.

2. Nie widzimy uchybienia.

3. **Faktura powinna umożliwiać kontrolę, czy zakup towaru jest księgowany we właściwym czasie, bez opóźnienia. Faktura bez daty** nie jest zatem dostatecznym udokumentowaniem odnośnych zapisów. Wobec tego **nabywca otrzymując fakturę bez daty lub z datą niewłaściwą, powinien odnotować na fakturze datę jej wpływu.** Będzie to swego rodzaju dowód wewnętrzny, usprawiedliwiony okolicznościami.

226. *Gorliwy czytelnik.*

1. Zob. OBP, 1938, str. 259, odpow. 254.

2. Zwrotu składek na świadczenia emerytalne może, według rozp. o ubezp. prac. um., żądać tylko kobieta w związku z zawarciem małżeństwa (zob. art. 68 cyt. Rozporz.).

3. Zob. wyżej odpow. nr 224, p. 4.

4. Zob. OBP 1939, str. 81, wyrok NTA. Wyrażoną w tym wyroku zasadę, że **„prawidła księgowości nie stoją na przeszkodzie księgowaniu sum zakupu netto, po potrąceniu przyznanej przy zawarciu transakcji bonifikaty"**, można, oczywiście, w drodze analogii stosować do księgowania sprzedaży.

5. Żądaniu ZUS jest pozbawione podstaw prawnych.

6. **Komiwojażer** może zbierać zamówienia bądź na podstawie umowy o pracę, bądź też samodzielnie, w wykonywaniu osobistego zajęcia przemysłowego. W każdym razie cechą istotną jest tu zbieranie zamówień poza siedzibą zakładu handlowego lub przemysłowego, dla którego pracuje (pomocnik „podróżujący"). Natomiast **agenta handlowego** nie łączy z przedsiębiorcą, którego reprezentuje, umowa o pracę, a ponadto ma on przy wykonywaniu swego zawodu siedzibę stałą.

7. W Poradni książek nie polecamy. Zechce Pan zwrócić się do naszego wydawcy (Księgarnia Prawnicza, W-wa, Senatorska 8).

8. Ustawa o podatku obrotowym nie powtarza przepisu art. 3 p. 14 ustawy o pod. przem., w myśl którego od tego podatku były zwolnione „transakcje kupna — sprzedaży wszelkiego rodzaju zbóż i innych ziemiopłodów, dokonywane na giełdach krajowych a udowodnione prawidłowymi ks. handl. i kartami umów giełdowych, spisanymi przez przysięgłych maklerów giełdowych". Jednakże na podstawie art. 10 ustawy o pod. obr. „Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem może w drodze rozporządzeń zwalniać całkowicie lub częściowo od podatku poszczególne rodzaje świadczeń.

Natomiast **ustawa o podatku obrotowym wprowadza niską stopę podatku — 0,3% — „od obrotów udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi, a pochodzących ze sprzedaży na giełdach zbożowo-towarowych ziemiopłodów, mąki, otrąb i makuchów" (art. 7 ust. 1 pkt 9).**

227. *Teha.*

1. Zob. OBP 1938, str. 286, odpow. nr 281.

2. **Koszty najmu lokalu fabrycznego są to również koszty produkcji (pośrednie, ogólne).** Por. OBP, 1938, str. 529 i n. Należy je księgować bądź na ogólnym rku „Produkcji", bądź też — w razie rozbicia tego rku na kilka szczegółowych (rk surowców i materiałów pomocniczych, rk robocizny itd) — na rku

„Kosztów fabrykacji". W kalkulacji kosztów własnych gotowych wyrobów powyższy wydatek będzie tym samym uwzględniony.

3. Ob. OBP, 1939, str. 192, odpow. nr 169. Pytanie Pana jest zresztą niejasne.

4. **Naszym zdaniem, wpisy do ksiąg nie mogą mieć wcześniejszej daty, niż data otrzymania dokumentów, które są podstawą tych wpisów.** Nie można zatem uznać pod datą np. 31 marca bank za wypłatę, dokonaną w tej dacie przez bank, jeżeli zawiadomienie o wypłacie otrzymano 1 kwietnia.

5. Pytanie jest dla nas niezrozumiałe. Jakie rki prywatne ma Pan na myśli?

6. **Skonta udzielone w ciągu tzw. „grudnia bilansowego"** (okres od 1 grudnia do zamknięcia ksiąg za rok poprzedni w roku następnym) odnoszące się do transakcyj ubiegłego roku operacyjnego mogą być księgowane pod 31.12 na podstawie dokumentów datowanych tym dniem. Nie widzimy przeto potrzeby uciekania się do opisanego przez Pana—zresztą prawidłowego—sposobu tworzenia rezerwy księgowej na dające się przewidzieć skonta.

228. *Abonent 12.*

1. **Przedmioty, których wartość została odpisana w całości z tytułu ich amortyzacji powinny figurować w inwentarzu z wartością „0" (zero), dopóki znajdują się w użyciu.**

2. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o pod. doch. **tylko prowadzący prawidłowe księgi (oczywiście w tym roku, w którym przedmioty zostały nabyte) mogą odpisać jednorazowo całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza 5 lat.**

Przedstawione przez Pana księgowanie jest prawidłowe. Ponieważ warunki § 30 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. nie są w podanych przykładach spełnione, podatek przemysłowy od obrotu należy się od całkowitej wartości zboża otrzymanego w zamian za mąkę i otręby. Ewentualna dopłata pieniężna również powiększa obrót podatkowy (art. 5 p. 7 ustawy o pod. przem.).

3. **Jak wynika ze wzoru księgi obrachunkowej, którą są obowiązane prowadzić zakłady przemiału zboża** (załącznik do § 56 ust. 1 rozporz. Min. Skarbu z 19.8.1938 r., DURP, poz. 477), w księdze tej należy wykazywać codziennie ilość żyta, pszenicy i jęczmienia, wziętego w ciągu danego dnia do przemiału. Również do księgi obrachunkowej, którą należy zaprowadzić najpóźniej 1.7.1939 r. zgodnie z przepisami Rozporz. Min. Skarbu z dn. 28 lutego 1939 r. DURP, 1939, poz. 128) należy dokonywać zapisów „nie później, niż dnia

następnego do godz. 12"... „Zapisy do tej księgi mogą być dokonywane zbiorowymi pozycjami dziennymi pod warunkiem jednak ich udowodnienia szczegółowymi zestawieniami poszczególnych pozycji jednostkowych w księdze szczegółowej, prowadzonej wg. wzoru, stosowanego w danym zakładzie przemiału" (§ 56 znowelizowanego rozporządzenia). Natomiast wpisy do ksiąg zasadniczych mogą być dokonywane w zbiorowych sumach tygodniowych lub nawet miesięcznych, wobec prowadzenia wspomnianej księgi obrachunkowej (ob. OBP 1937, str. 640 wyrok NTA).

4. Pytanie jest niejasne. O jakich raportach mowa?

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia"

**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Józef Filip Hoppenfeld — Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8.
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308—Poczt. konto rozrachunkowe Nr. 176—Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor Dr. Emanuel Iserzon **Drukarnia Wydawnicza, Warszawa, Kacza 16**